

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

«ՌԵՊՈՐՏ ԻՍԱ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓՈԿ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

REPUBLIC OF ARMENIA

«REPORT ISA»

LIMITED LIABILITY

COMPANY

Աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների պալատ / ՀԿ անդամ է, ՀԿ խորհրդի
21.11.2024թ-ի Թիվ 93-Ա որոշում/

Ռեեստրում գրանցման համարը Թիվ /1240916/, գրանցման ամսաթիվը՝ 21.11.2024թ.,

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«ՆԱԲՄԱՆ» ՍՊԸ մասնակիցներին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՆԱԲՄԱՆ» ՍՊԸ այսուհետ «Ընկերություն» ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սնվական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, և ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ֆինանսական վիճակը, ինչպես նաև նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այս ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է այս եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք ընկերությունից՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջներին համապատասխան համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի հանրապետությունում կիրառելի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտին վերաբերող էթիկայի պահանջների և պահպանել ենք էթիկայի այլ պահանջները համաձայն այդ կանոնների: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունների համար ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՄ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի ընկերությունը լուծարելու կամ ընկերության գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվության աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորի եզրակացություն:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ սխալի կամ խարդախության արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամուռներն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացված աուդիտի ողջ ընթացքում կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում կասկածամտություն: Ի լրումն մենք նաև՝

- Հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք կհանդիսանան աուդիտորի կարծիք արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերելու ռիսկը ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- Ձեռք ենք բերում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին պատկերացում տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր

նախագծելու և ոչ թե ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

-Գնահատում ենք կիրառած հաշվապահական հաշվառման սկզբունքների տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

-Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելը, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա գնահատում արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե աուդիտորը եզրահանգում է, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, իսկ եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ապա ձևափոխել կարծիքը: Աուդիտորի եզրահանգումները հիմնված են մինչև աուդիտորի եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Մակայն ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:

-Երբ ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքի համաձայն, գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործառնությունների և դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

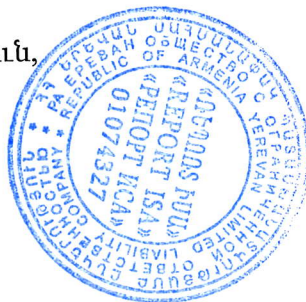
Տնօրեն, աուդիտի ղեկավար
«Ռեպորտ Իսա» ՍՊԸ

Հայկուշ Կարապետյան

Հայաստանի Հանրապետություն,

ք. Երևան Լվովյան 22/24

2025թ. Հոկտեմբերի 07

<<ՆԱՐՍԱՆ>> ՍՊԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏԿՈՒԹՅՈՒՆ

Հազար. դրամ

	Ծա-նոթ.	2022թ	2023թ
Ակտիվներ			
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Հիմնական միջոցներ	4,1	334 467	404 208
Ֆին վարձ, ստացվ. Հիմնական միջոցներ	4,2	78 316	0
Կենսաբանական ակտիվներ			
Ներդրումային գույք			
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ			
Ոչ նյութական ակտիվներ	4,3	0	0
Բաժնեմասնության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ			
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ			
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	4,18		729
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		476	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		413 259	404 937
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>			
Պաշարներ	4,4	1 923 271	1 637 812
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4,5	486 566	433 197
Ընթացիկ հարկային ակտիվներ			
Հահութահարկի գծով		2 533	
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ			
Մնացորդներ բանկերում և դրամարկղում	4,6	222 937	398 331
Այլ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		11 723	163
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		2 647 030	2 469 503
Ընդամենը ակտիվներ		3 060 289	2 874 440

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԿԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
(շարունակություն)

Հազար դրամ

	<u>ծանոթ.</u>	<u>2022թ</u>	<u>2023թ</u>
<i>Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ</i>			
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալ	4,7	50	21 250
Էմիսիոն եկամուտ			
Վերագնահատման պահուստ		0	0
Կուտակված շահույթ (վնաս)		366 823	122 849
Պահուստային կապիտալ		0	0
Սեփական կապիտալի այլ տարեր		0	
Ընդամենը սեփական կապիտալ		366 873	144 099
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	4,8	0	0
Ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք համախառն գումարներ	4,9	32 075	0
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			
<i>Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>			
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		32 075	0
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	4,10	2 477 755	2 604 394
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4,11	183 586	103 851
Ընթացիկ շահութահարկի գծով պարտավորություն		0	18 044
Պահուստներ այլ պարտավորությունների և ծախսումների գծով	4,12	0	4 052
Այլ ընթացիկ ֆինանսական պարտավորություններ			
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		2 661 341	2 730 341
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		3 060 289	2 874 440

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից՝
07.10.2025թ.

Գլխավոր Տնօրեն՝

Գլխ. հաշվապահ՝

Ս. Զարուբյունյան

Ն. Խաչատրյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	Ծանոթ		
	թ.	2023թ.	2022թ.
Հասույթ	4,13	3 643 002	3 721 894
Վաճառքի ինքնարժեք	4,14	3 279 697	3 417 292
Համախառն շահույթ(վնաս)		363 305	304 602
Այլ եկամուտներ	4,15	5 756	18 938
Իրացման ծախսեր	4,16	44947	37 738
Վարչական ծախսեր	4,16	134 762	116 500
Այլ ծախսեր	4,16	27 989	33 482
Գործառնական գործունեությունից շահույթ(վնաս)		161 363	135 820
Ֆինանսական ծախսեր	4,17	1269	3 864
Շահույթ(վնաս) մինչև հարկերը		160 094	131 956
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	4,18	37 245	26 648
Տարվա շահույթ(վնաս)		122 849	105 308
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ			
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		122 849	105 308
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկած բազային շահույթ (վնաս)			
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկած նոսրացված շահույթ (վնաս)			

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից՝ 07.10.2025թ.

Գլխավոր Տնօրեն՝

Գլխ. հաշվապահ՝

Ս. Հարությունյան

Ն. Խաչատրյան

Հազար դրամ

ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՇՎԵՏԱՌԹՅՈՒՆ

	Կանոնադրական կապիտալ	Վերազմախառն ւնից աւանդումներ	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված շահույթ/(վնաս)	Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	Ընդամենը
2021 . դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50			315 826		315 876
Մնացորդի ուղղում						-
Տարվա շահույթ/(վնաս)				105 308		105 308
Կանոնադրական կապիտալ ավելացումներ և պակասեցումներ						-
Ներքին շարժեր						-
Սեփական կապիտալի այլ ավելացումներ և պակասեցումներ						-
Շահաբաժիններ				(54 311)		(54 311)
2022 դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	50	-	-	366 823	-	366 873
Կանոնադրական կապիտալ ավելացումներ և պակասեցումներ	21 200					21 200
Տարվա շահույթ/(վնաս)				122 849		122 849
Բաժնետոմսի թողարկում						-
Ներքին շարժեր						-
Այլ ավելացումներ և պակասեցումներ				(366 823)		(366 823)
Շահաբաժիններ						-
2023 . դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	21 250	-	-	122 849	-	144 099

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են դեկալկուրության կողմից՝ 07.10.2025թ.

Գլխավոր Տնօրեն՝

Ս. Հարությունյան

Գլխ. հաշվապահ՝

Ն. Խաչատրյան

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին

Հազար դրամ

2023թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
2022թ դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի

Գործառնական գործունեություն		
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	222 937	202 260
Իրացումից մուտքեր	4 508 459	4 378 927
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	126 617	35 545
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	4 635 076	4 414 472
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	3 018 745	3 424 011
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	205 579	508 727
Վճարումներ աշխատակիցներին	94 315	75 695
Վճարումներ բյուջե	748 143	351 399
Վճարումներ շահութահարկի գծով	25 045	25 372
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության Հիմնադրամ	2 170	1 808
Վճարված տոկոսներ	1 269	
այլ վճարումներ	76 668	12 698
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	4 171 934	4 399 710
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	463 142	14 762
Ներդրումային գործունեություն		
Ներդրումային այլ գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	21 200	
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից մուտքեր		
Այլ մուտքեր		
Ներդրումային գործունեությունից այլ մուտքեր		
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	21 200	
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերումից ելքեր	53 490	37 316
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների այլ ելքեր		
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	53 490	37 316
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	- 32 290	- 37 316
Ֆինանսական գործունեություն		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից մուտքեր	138 640	282 754
Ֆինանսական գործունեությունից այլ մուտքեր		
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր	138 640	282 754
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից ելքեր	46 386	176 239
Վճարված շահաբաժիններ, տոկոսներ, այլ ելքեր	348 482	51 596
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր	394 868	227 835
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	- 256 228	54 919
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	174 624	32 365
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	770	- 11 688
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	398 331	222 937

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից՝ 07.10.2025թ.

Գլխավոր Տնօրեն

Գլխ. հաշվապահ՝

Ս. Հարությունյան

Ն. Խաչատրյան

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

«ՆԱԲՄԱՆ» ՍՊԸ

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

Տեղեկատվություն ընկերության մասին «ՆԱԲՄԱՆ» ՍՊԸ

(այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է, ստորագծվել է 16.07.2003թ-ին

Ընկերության գործունեության հասցեն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Հրանտ Վարդանյան 7

Ընկերության հիմնական գործունեության տեսակներն են՝

- ա) Տանիքի ցինկապատ թիթեղների արտադրություն
- բ) Օրենքով չարգելված ցանկացած գործունեություն

Ընկերության աշխատողների քանակը 2023թ. Դեկտեմբերի վերջին կազմում է 53 մարդ (2022թ. 45 մարդ)

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ-ները Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.4. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5. Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները.

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ակնկալվում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում

դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է առաջին մուտք , առաջին ելք (ԱՄԱԵ), բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման գուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների նյութեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի ձեռքբերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող բոլոր այն ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են այն աշխատանքային վիճակի բերելու համար: Սկզբնական արժեքը իր մեջ կարող է ներառել նաև փոխառության ծախսումները (տես փոխառության ծախսումներ բաժինը), ինչպես նաև ապատեղակայման, քանդման, և տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումների գումարը (տես պահուստներ բաժինը), ինչպես նաև ներկրման տուրքերը և չփոխհատուցվող հարկերը:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, նույնիսկ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլինի վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լինել այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլինի դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 20 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 5- 15 տարի,
- Բեռնատար ավտոմեքենաներ 8 -10 տարի,
- Մարդատար ավտոմեքենաներ 8-10 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 8-10 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 1 տարի

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը սկզբունքորեն չափվում և հաշվառվում է սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածություն և արժեզրկումից կուտակված կորուստներ:

3.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռքբերելու ակընկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, դեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են դեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիոն մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 1 – 10 տարի են:

3.6. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գուդվիլի արժեզրկումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

3.7. Արտաժույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտաժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփռք փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հոդվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփռք փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտաժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփռք փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.8. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.9. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններիս մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.10 Վարձակալություն

ա) Ընկերությունը հանդիսանում է վարձակալ՝

Ընկերությունը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալական գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես ճանաչվում է սկզբնական արժեքով: «Հետագայում ակտիվի մաշվածքը հաշվարկվում է գծային մեթոդով մինչև ժամկետի ավարտը, եթե ժամկետի ավարտին չի փոխանցվում սեփականության իրավունքները»: Բացի այդ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումի կորուստների չափով: Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով կամ լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով: Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը: Ընկերությունը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորությունները փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար:

Ընկերությունը հանդիսանում է վարձատու՝

Ընկերությունը վարձակալությունից եկամուտ ճանաչում է գծային հիմունքով համապատասխան վարձակալության ժամկետում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է զեղչերի, հետ վերադարձի և քանակային զիջումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակնկալվում է տնտեսական օգուտների ներհոսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, քանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը գեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 12 ամիս վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

3.12. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Ճանաչում

Պահուստը ճանաչվում է, երբ՝

ա) ընկերությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական)՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք.

բ) հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտներ.

գ) պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Պայմանական պարտավորությունը և պայմանական ակտիվը չեն ճանաչվում:

Չափում

Որպես պահուստ ճանաչված գումարը իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը:

Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Զեղչման դրույքը (կամ դրույքները) պետք է լինի այն դրույքը (կամ դրույքները)՝ առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Զեղչման դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են: Պահուստը պետք է օգտագործվի միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել էր:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի դրությամբ:

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց վերահաշվարկելով նախորդող ժամանակաշրջանի համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչում և չափում

Ֆինանսական ակտիվը ճանաչում է, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով: Այլ բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես գրանցվում են իրական արժեքով՝ հաշվի առած գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Դասակարգում և հետագա չափում. Չափման կատեգորիաներ

Ընկերությունը դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները՝ օգտագործելով հետևյալ չափման կատեգորիաները.

ա) ամորտիզացված արժեքով չափվող

բ) իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,

գ) իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

ա) ֆինանսական ակտիվը պահում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքգրման համար ֆինանսական ակտիվների պահելը, և

բ) ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

ա) ֆինանսական ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքի հավաքման միջոցով, թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելով,

բ) ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, բացառությամբ երբ այն չափվում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով:

Ամորտիզացված արժեքի չափման համար կիրառվում է արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը:

Տոկասային եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային ֆինանսական ակտիվների դասակարգումն ու հետագա չափումն կախված է (i) ակտիվների պորտֆելի կառավարման համար Ընկերության բիզնես մոդելից, և (ii) ակտիվի դրամական հոսքերի բնութագրերից:

Դասակարգման և հետագա չափում. Բիզնես մոդել

Բիզնես մոդելը այն եղանակն է, որն օգտագործելով Ընկերությունը կառավարում է ակտիվները՝ դրամական հոսքեր ստանալու համար, արդյոք ընկերության նպատակն է (i) ակտիվներից միայն պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման համար») կամ (ii) պայմանագրային դրամական հոսքերի և ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական հոսքերի ստացումը («ակտիվների պահումը պայմանագրային դրամական հոսքերի և վաճառքի համար»), կամ, եթե կիրառելի չէ ոչ (i) կետը և ոչ էլ (ii) կետը, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես «այլ» բիզնես մոդելների մաս և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Դասակարգում և հետագա չափում, դրամական հոսքերի հատկանիշներ

Եթե բիզնես մոդելը նախատեսվում է ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի ստացման և վաճառքի համար, Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք դրամական հոսքերը ներկայացնում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումները:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները վերադասակարգվում են միայն այն դեպքում, երբ ամբողջությամբ փոփոխվում է այդ պորտֆելի կառավարման բիզնես մոդելը: Վերադասակարգումը իրականացվում է առաջընթաց բիզնես մոդելի փոփոխությունից հետո առաջին հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբից:

Արժեզրկում-ակնկալող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը

Ակնկալվող կորուստների պահուստի չափումն արտացոլում է՝

ա) անկողմնակալ և հավանականությամբ կշռված գումար, որը որոշվում է՝ գնահատելով հնարավոր արդյունքների տիրույթը,

բ) փողի ժամանակային արժեքը, և

գ) անցյալ դեպքերի, ընթացիկ պայմանների և ապագա տնտեսական պայմանների կանխատեսումների վերաբերյալ ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկությունը, որը հասանելի է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի:

Շահույթի կամ վնասում, որպես արժեզրկումից օգուտ կամ կորուստ, ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների (կամ դրանց հակադարձումների) այն գումարը, որն անհրաժեշտ է, որպեսզի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կորուստի պահուստը ճշտգրվի՝ մինչև այն գումարը, որը պահանջվում է ճանաչել:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները ներկայացվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստը:

Դուրս գրում

Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն դուրս են գրվում, երբ ընկերությունը սպառել է դրանց հավաքագրելու բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրահանգել է, որ այդպիսի ակտիվների փոխհատուցման հետ կապված ակնկալիքներն անհիմն են: Դուրս գրումն իրենից ներկայացնում է ապաճանաչում:

Ընկերությունը կարող է դուրս գրել ֆինանսական ակտիվները, չնայած այդ գումարների վերականգնման (ստացման) համար կիրառվում են հարկադրման միջոցներ, բայց ողջամիտ ակնկալիքներ չկան:

Ապաճանաչում

Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու պարգևատրումները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Վերահսկողությունը համարվում է պահպանված, եթե մյուս կողմը գործնականում չի կարող ակտիվն ամբողջությամբ վաճառել չփոխկապակցված երրորդ կողմի՝ առանց վաճառքի վրա լրացուցիչ սահմանափակումներ դնելու անհրաժեշտության:

Ապաճանաչումից առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում Առևտրային դեբիտորական պարտքերը

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներն են:

Դեբիտորական պարտքերը չափվում են գործարքի գնով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դեբիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալից բաղադրիչ:

Այս դեպքում դեբիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Տրված փոխառությունները

Տրված փոխառությունները սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են ամորտիզացիոն արժեքով, կիրառելով արդյունքային տոկոսադրույքի մեթոդը:

Սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս և ցածր տոկոսադրույքով տրված ժամկետային փոխառության զեղչումից (իրական արժեքով չափումից) առաջացած զուտ արդյունքը

(վնասը) ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

- սեփական կապիտալում, եթե ֆինանսական ակտիվը մասնակիցների ու նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունների գծով է, և

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները

Դրամական միջոցները դրամարկղում միջոցներն են և ցպահանջ ավանդները: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով:

Բաժնային գործիքներ

Որպեսզի ներդրումները որակավորվեն որպես դրամական միջոցների համարժեքներ, դրանք պետք է լինեն ազատ փոխարկելի՝ նախապես հայտնի դրամական գումարներով, և դրանց արժեքի փոփոխման ռիսկը պետք է լինի ոչ նշանակալի: Հետևաբար ներդրումները սովորաբար դասվում են դրամական միջոցների համարժեքների շարքին միայն այն դեպքում, եթե դրանք ունեն մարման կարճ ժամկետ, օրինակ ձեռքբերման օրվանից երեք ամիս, կամ ավելի քիչ: Բանկային օվերդրաֆտները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, կազմում են ընկերության դրամական միջոցների կառավարման բաղկացուցիչ մասը, և որպես բաղադրիչ, դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություններում ներառում են դրամական միջոցներում և դրամական միջոցների համարժեքներում, իսկ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ պարտավորություններում:

Որպես պարտավորություն կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը ընկերության կողմից թողարկված պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են կամ որպես ֆինանսական պարտավորություններ, կամ էլ որպես սեփական կապիտալ՝ պայմանագրային համաձայնության բովանդակությանը և ֆինանսական պարտավորության ու բաժնային գործիքի սահմանումներին համապատասխան:

Ընկերության կողմից թողարկված բաժնային գործիքները ճանաչվում են ստացված մուտքերի հիման վրա՝ հանած թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Դասակարգում և չափում

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, և իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը, ստացված վակերը և փոխառությունները ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ են:

Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Սկզբնական ճանաչման պահին առևտրական կրեդիտորական պարտքը չափվում է սկզբնական արժեքով, բացառությամբ այն դեպքի, երբ կրեդիտորական պարտքը չի պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ: Այս դեպքում կրեդիտորական պարտքը չափվում է զեղչված արժեքով:

Ստացված վարկեր և փոխառություններ

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են, և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են զուտ գումարով այն դեպքում, երբ Ընկերությունը՝

ա) տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և
բ) մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

4.Բացահայտումներ Էական հոողվածների վերաբերյալ

4.1 Հիմնական միջոցներ

000 դրամ

	Հողամասեր	Շենքեր	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային և միջոցներ	Արտադրատնտ եսական գույք	Այլ հիմնական միջոցներ	Շահագործման համար ոչ մատչելի ՀՄ-ներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	18 261	149 418	15 991	448 383	139 700	5 416	6 316	7 484	790 969
Ավելացումներ այդ թվում		49 147		1 825	12 656	4 254	2 162		70 044
Վերագնահատումից									0
Լվազեցումներ					862	21	38	7 484	8 405
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	18 261	198 565	15 991	450 208	151 494	9 649	8 440	0	852 608
Ավելացումներ այդ թվում	0	8 528	79	132 514	23 792	469	1 242		166 624
Վերագնահատումից									0
Լվազեցումներ					6 559	1 134			7 693
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	18 261	207 093	16 070	582 722	168 727	8 984	9 682	0	1 011 539
Կուտակված մաշկածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.		71333	3744	287061	77440	2433	2380	0	444 391
Տարվա մաշկածությունը այդ թվում		5 860	2 301	44 561	18 890	1 255	1 805		74 672
Վերագնահատումից									0
Լվազեցումներ					862	21	39		922
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.		77 193	6 045	331 622	95 468	3 667	4 146	0	518 141
Տարվա մաշկածությունը այդ թվում		8213	1958	73889	9381	1420	1638		96 499
Վերագնահատումից									0
Լվազեցումներ					5 745	1 134	430		7 309
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.		85 406	8 003	405 511	99 104	3 953	5 354	0	607 331
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	18 261	121 372	9 946	118 586	56 026	5 982	4 294	0	334 467
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	18 261	121 687	8 067	177 211	69 623	5 031	4 328	0	404 208

4.2 Ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոցներ

Սկզբնական արժեք	
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ	65 658
Ավելացումներ այդ թվում	37 600
Նվազեցումներ	
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ	103 258
Ավելացումներ այդ թվում	
Նվազեցումներ	103 258
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ	0
Կուտակված մաշվածություն	
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	13 458
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	11 484
Նվազեցումներ	0
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ	24 942
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	12 907
Նվազեցումներ	37 849
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ	0
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ	78 316
Առ 31 դեկտեմբեր 2023թ.	0

4.3 Ոչ նյութական ակտիվներ

000 դրամ

	Ֆիրմային անուններ	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիա	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ			80		80
Ավելացումներ այդ թվում			80		80
Վերազնահատումից					
Նվազեցումներ					80
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ			80	0	80
Ավելացումներ այդ թվում			80		80
Վերազնահատումից					0
Նվազեցումներ			80		80
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ	0	0	80	0	80
Կուտակված մաշվածություն					
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.			80		80
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում			80		80
Վերազնահատումից					0
Նվազեցումներ			80		80
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ			80	0	80
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում			80		80
Վերազնահատումից					0
Նվազեցումներ			80		80
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ	0	0	80	0	80
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք					
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ	0	0	0	0	0
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ	0	0	0	0	0

Լրիվ մաշված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը կազմում է 31.12.2023թ-ի դրությամբ 80,0 հազ դրամ, և 2024 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրված ոչ նյութական ակտիվների չկան:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիայի գծով ծախսերը բաշխվել են

	2023	2022
Վաճառքի ինքնարժեք		
Իրացման ծախսեր		
Վարչական ծախսեր	80	80
Գործառնական այլ ծախսեր		
Ընդամենը	80	80

4.4 Պաշարներ

	31.12.2023թ.	31.12.2022թ.
Հումք և նյութեր	1 262 297	1 446 140
Կենսաբանական ակտիվներ		
Անավարտ արտադրանք		
Պատրաստի արտադրանք	8 213	8 901
Ապրանք	367 302	468 230
Ընդամենը	1 637 812	1 923 271

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի գրավադրված պաշարներ:

	2023	2022
Տարվա ընթացքում ծախս ճանաչված պաշարների արժեքը կազմում է	3 279 697	3 417 292

4.5 Ա ռեսուրսային և այլ դեբիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում	433 197	486 566
1. Տրված կանխավճարներ	283 281	291 120
2. Առևտրային դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	141 221	167 732
3. Դեբիտորական պարտքեր մատուցված ծառայությունների գծով		119
4. Առևտրային դեբիտորական պարտքեր ասոցացված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	5 959	8 028
• ԱԱՀ		
• Եկամտահարկ		
• Գույքահարկ		
• Հողի հարկ		
• Այլ պարտադիր վճար	5 959	8 028
6. Այլ դեբիտորական պարտքեր	2 736	19 568

Առևտրային դեբիտորական պարտքերը կարճաժամկետ են

չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով:

Առևտրային եբիտորական պարտքերը 31.12.2023թ-ի դրությամբ արժեզրկման պահուստ չի ստեղծվել, քանի-որ պայմանագրային կողմ հանդիսացող գործընկերները ժամանակին մարում են իրենց պարտքերը և ղեկավարության համոզմամբ, ընկերությունը չի կարող ունենալ ֆինանսական կորուստներ:

4.6 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Դրամարկդ	137 137	87 993
Բանկային հաշիվներ	261 194	134 944
Ընդամենը	398 331	222 937

4.7. Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի զուտ գումարը

4.7.1.1-3 այտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալը

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 21250.0 հազ. Դրամ 2
սովորական բաժնեմաս յուրաքանչյուրը 10625,0 դրամի: Չվճարված բաժնեմասեր չկան:

4.8. Երկարաժամկետ վարկեր

000դրամ

	31.12.2023թ.		31.12.22թ.	
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին			111 111	111 111
Ստացվել է տարվա ընթացքում				
Մարվել է տարվա ընթացքում			111 111	111 111
Մնացորդը տարեվերջին	0	0	0	0

4.9 ֆինանսական վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ

	31.12.2023թ.		31.12.22թ.	
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին	32 075	32 075	31 732	31 732
Ստացվել է տարվա ընթացքում			45 119	45 119
Մարվել է տարվա ընթացքում	32 075	32 075	44 776	44 776
Մնացորդը տարեվերջին	0	0	32 075	32 075

4.10 Կարճաժամկետ փոխառություններ

000դրամ

	31.12.2023թ.		31.12.22թ.	
	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա	Հաշվեկշռային արժեք	Հարկային բազա
Մնացորդը տարեսկզբին	2 477 755	2 477 755	2 216 000	2 216 000
Ստացվել է տարվա ընթացքում	138 640	138 640	282 755	282 755
Մարվել է տարվա ընթացքում	12 000	12 000	21 000	21 000
Մնացորդը տարեվերջին	2 604 395	2 604 395	2 477 755	2 477 755

4.11 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում	103 851	183 586
1. Ստացված կանխավճարներ	58 303	66 339
2. Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	1 570	55 526
3. Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր ստացված ծառայությունների գծով	1 332	8 398
4. Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր պարտքեր այլ կապակցված կազմակերպությունների գծով		
5. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	42 116	41 315
		0
• ԱԱՀ	36 958	35 116
• Եկամտահարկ	3 282	4 461
• Ակցիզային հարկ		
• Գույքահարկ		
• Հողի հարկ		
• Այլ պարտադիր վճար	1 876	1 738
6. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	102	
7. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով	428	169
8. Այլ կրեդիտորական պարտքեր		11 839

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը կարճաժամկետ են

չեն պարունակում ֆինանսավորման նշանակալի բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով:

Ընկերությունը ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարումը:

4.12. Պահուստ

000 դրամ

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով	4052	0

4.13. Հասույթ

	000դրամ	
	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Արտադրանքի իրացում	1 648 090	1 582 887
Ապրանքի իրացում	1 992 518	2 137 104
Ծառայությունների մատուցում	2 394	1 903
Ընդամենը	3 643 002	3 721 894

4.14. Վաճառքի ինքնարժեք

	'000դրամ	
	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	41 122	36 231
Մաշվածության ծախս	55 722	59 384
Նյութական ծախսեր	3 150 876	3 289 120
Այլ ծախսեր	31 977	32 557
Ընդամենը	3 279 697	3 417 292

4.15. Այլ եկամուտներ

	'000դրամ	
	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Հիմնական միջոցների օտարումներից օգուտ	840	183
Անհատույց տրված ակտիվներից եկամուտ		
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ		
Նյութական վնասի փոխհատուցումից եկամուտ		431
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ		
Պարտավորության ներումից եկամուտ		
Հաշվետու տարվա հարկային տույժերի և տուգանքների ներումից եկամուտ		
Ֆինանսական ներդրումից եկամուտներ		
Դերիտորական պարտքերի պահուստի հակադարձումից		
Այլ պաշարների օտարումից եկամուտ	789	1680
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից օգուտ		
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ		
Տոկոսային եկամուտ		
Կրեդիտորական պարտքերի դուրսգրում		
Այլ եկամուտներ	4127	16644
Ընդամենը	5 756	18 938

4.16. Վարչական և այլ ծախսեր

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
1. Վարչական ծախսեր, այդ թվում	134762	116500
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	65698	46324
Մոցիայական ապահովագրության վճարներ		
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	19982	34566
Գործուղման, ներկայացուցչական և վերապատրաստման ծախսեր	9219	1952
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	1942	1566
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	3106	2229
Աուդիտորական և խորհրդատվակա ծախսեր	1420	1490
Բանկային, ապահովագրության, պահպանության և տրանսպորտային ծախսեր	4087	2670
Զփոխհատուցվող ծախսեր հարկերից և տուրքերից	1445	1077
Վարչական այլ ծախսեր	27863	24626
2. Բրաջման ծախսեր	44947	37738
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	14571	10389
Պահեստում գտնվող արտադրանքի, ապրանքների փաթեթավորման, տեսակավորման և պահպանման ծախսեր	1934	1160
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր		
Տրանսպորտային և բեռնափոխադրման ծախսեր	1650	2524
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	22006	19331
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր		
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր		
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	4746	4232
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր		
Գործառնական վարձակալությունից ծածսեր		
Այլ իրաջման ծախսեր	40	102
3. Գործառնական այլ ծախսեր	26094	18286
Կասկածելի դեբիտորական պարտքերի պահուստի ստեղծման ծախսեր		
Պաշարների վաճառքից օգուտներ		
Անհուսայի դեբիտորական պարտքի դուրս գրում		
Պաշարների օտարումից ծախսեր		
Վարձակալության ծախսեր		
Երաշխիքային սպասարկման և վերանորոգման գծով ծախսեր		
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր		
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, խոտանված ապրանքի հետ կապված ծախսեր		
Գորառնական այլ ծախսեր	26094	18286
4. Այլ ոչ գործառնական ծախսեր	1895	15196
Ակտիվների վերագնահատումից և վերաչափումից ծախս		
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս		
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	1895	15196
Այլ ծախսեր		
Ընդամենը	207698	205982

4.17. Ֆինանսական ծախսեր

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
ֆինանսական վարձակալության հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ	1269	3864
ստացված վարկերի հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ		
ստացված փոխառությունների հետ կապված հաշվեգրված տոկոսներ		
ընդամենը	1269	3864

4.18. Շահութահարկ

4.18.1 Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

	2023թ Հազ.դրամ	2022թ Հազ.դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	37974	25 919
Հետաձգված հարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	-729	729
Ընդամենը	37 245	26 648

4.18.2 Հետաձգված հարկային (ակտիվ) շարժը

	2023թ Հազ.դրամ	2022թ Հազ.դրամ
Տարեսկզբի մնացորդ		729
Տարվա ծախս(փոխհատուցում)	729	-729
տարեվերջի մնացորդ	729	0

4.18.3 Հետաձգված հարկային (ակտիվ) շարժը

	Սկզբնական մնացորդ	ճանաչված շահույթում/վնասում	վերջնական մնացորդ
2023			

Հիմնական միջոցների գծով	0	729	729
Արձակուրդային պահուստի գծով			
Տեղափոխվող հարկային վնաս			
Ոչ նյութական ակտիվի գծով			
Ընդամենը	0	729	729

2022	Սկզբնական մնացորդ	ճանաչված շահույթում/վնասում	վերջնական մնացորդ
Հիմնական միջոցների գծով			
Արձակուրդային պահուստի գծով	729	-729	0
Տեղափոխվող հարկային վնաս			
Ոչ նյութական ակտիվի գծով			
Ընդամենը	729	-729	0

4.17.2 Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

Հաշվետու տարվա համար Հայաստանի Հանրապետության „Շահութահարկի մասին,, օրենք համաձայն շահութահարկի դրույքաչափը սահմանված է 18% : Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և Հայաստանում շահութահարկի սահմանված դրույքի (18%) միջև տարբերության մանրամասները ներկայացված են ստորև

	2023թ Հազ.դրամ	%	2022թ Հազ.դրամ	%
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը ըստ ՖՀՄՄ-ների	160094		131 956	
Շահութահարկի գծով ծախս	28817	18%	23752	18%
Այլ չնվազեցվող ծախսերի (չհարկվող եկամուտների հարկային) իետևանք	37245,00	5%	2896,00	2,0%
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում) և հարկի արդյունավետ դրույքը	37 245	23%	26 648	20,0%

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Փոխառություններ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	143952	187 418
Մնացորդը դրամարկդում և բանկում	398 331	222 937
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ընդամենը	542283	410355

Ֆինանսական պարտավորություններ

000դրամ

	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Վարկեր և փոխառություններ	2 604 395	2 509 830
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	3 432	75 932
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	0	0
Ընդամենը	2607827	2 585 762

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Ընկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներն և պարտավորությունները՝ դրամական միջոցների, առևտրային դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի, վարկերը և փոխառությունների հաշվեկշռային արժեքը հավասարվում է իրական արժեքին:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամ:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությանից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Յետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

12. Իրավական պարտավորություններ

Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ-ի դրությամբ, ինչպես նաև մինչև այս ֆինանսական հաշվետվության հաստատման ժամանակարգերը ընկերությունը ներգրված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ ընկերության ֆինանսական հաշվարկների վրա:

13. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքերը

Ի լրումն Ռուսաստանում և տարածաշրջանում քաղաքական և տնտեսական զարգացումների, ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական և քաղաքական իրավիճակների ընթացիկ փոփոխություններին, ձեռնարկում է միջոցներ, որոնք անհրաժեշտ են Ընկերության գործունեության կայունությունը և զարգացումը ապահովելու համար: Թեև այս զարգացումների արդյունքը դժվար է կանխատեսել ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերության գործառնությունները նշանակալի բացասական ազդեցություն չեն ունենա:

14. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են.
 Ընկերության մասնակիցներ են հանդիսանում՝ բաժնեմասի 50 %՝ Զ. Զարուբյուկյան և 50 %՝ Զ. Զարուբյուկյան, Զ. Զարուբյուկյան,

14.1 Վերահսկողության փոխահարաբեղություն Մասնակիցների հետ գործարքները ներկայացված են ստորև.

	31.12.23թ.	31.12.2022	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Գործարքի անվանումը և ԱԱՀ	Գործարքի գումար	Գործարքի գումար	Չմարված մնացորդ	Չմարված մնացորդ
Ս. Զարուբյուկյան	-		1 401 450	1 406 500
Փոխառության ստացում՝	6 950	55 000		
Փոխառության մարում	12 000	21 000		
Շահաբաժին՝	148 443	54 311		

	31.12.23թ.	31.12.2022	31.12.23թ.	31.12.22թ.
Գործարքի անվանումը և ԱԱՀ	Գործարքի գումար	Գործարքի գումար	Չմարված մնացորդ	Չմարված մնացորդ
Ռ. Զարուբյուկյան	-		1 202 945	1 071 254
Փոխառության ստացում՝	131 690	227 754		
Փոխառության մարում				
Շահաբաժին՝	200 039			

14.2. Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները, որոնք ներառված են անձնակազմի գծով ծախսումներում (տես ծանոթագրություն 5).

000դրամ

	31.12.2023	31.12.2022
Ընդամենը	ԱՀԽ.	ԱՀԽ.
	34 322	22 718
Ընդամենը	34 322	22 718

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից՝ 07.10.2025թ.

Գլխավոր Տնօրեն՝ Ս. Զարուբյուկյան

Գլխ. հաշվապահ՝ Ն. Խաչատրյան

